

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 9 หมู่บ้าน จำนวน 5,506 คน (สำนักทะเบียนอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ณ เดือน มิถุนายน 2556)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 374 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามานะ (Taro Yamane : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากรที่ศึกษา = 5,506 คน

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดได้ไม่เกิน = 0.05

แทนค่า

$$n = \frac{5,506}{1 + 5,506 (0.05)^2}$$

$$n = 373.79$$

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็มผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่าง เป็น 374 คน

1. เมื่อได้สมาชิกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 374 คน ขั้นตอนต่อไปกำหนดขนาดตัวอย่างแบบสัดส่วน รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอกะทือวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

หมู่ที่	บ้าน	ประชากรในแต่ละกลุ่ม	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านโพนหิน	615	42
2	บ้านเขวาคะคลอง	858	58
3	บ้านเขวาคะคลอง	948	64
4	บ้านเขวาทรี	1,063	73
5	บ้านโพนคูน	452	31
6	บ้านชีกวิ๊ก	737	50
7	บ้านหนองแวงยาว	242	16
8	บ้านโพนข่อย	221	15
9	บ้านโนนไผ่ลุ่ม	370	25
	รวม	5,506	374

2. เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากรผู้วิจัยจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้รายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรของแต่ละหมู่บ้านแล้ว ลำดับต่อไปทำการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ เช่น ต้องการกลุ่มตัวอย่าง 10 คน จาก 100 คน ในหนึ่งหมู่บ้าน ช่วงที่จะเลือกคือ 10 คน ขึ้นต่อมาทำการเลือกสมาชิกหน่วยแรก โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากหมายเลข 1 ถึง 10 ได้ใช้วิธีจับฉลาก ได้เลขอะไรจะเป็นกลุ่มตัวอย่างคนแรก ส่วนสมาชิกที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างคนต่อ ๆ ไปก็นำเอาช่วงที่เลือกคือ 10 คน มาบวกกับหมายเลขเดิม โดยเริ่ม

จากหมายเลขแรกที่สุดที่ได้ เมื่อครบตามจำนวนสัดส่วนในหนึ่งหมู่บ้านก็จะทำการสุ่มตัวอย่างแบบเดียวกันในหมู่บ้านต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบทุกหมู่บ้าน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 374 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) รวม 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 39 ข้อ

ลักษณะข้อคำถาม มีคำตอบให้เลือก 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย (ตอบมาก ได้ 3 คะแนน ตอบปานกลาง ได้ 2 คะแนน และตอบน้อย ได้ 1 คะแนน)

โดยแบ่งเป็นการมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ(ดำเนินการ)
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2. การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2 กำหนดกรอบโครงสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.3 สร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

3. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

3.1 นำแบบสอบถาม เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และการวัดผลประเมิณผล โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) (ลี้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2539 : 249) โดยกำหนดให้

เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	-1

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

3.1.1 นางสุกัญญา โชติช่วง วุฒิการศึกษา ศน.ม. (รัฐศาสตรการปกครอง) ตำแหน่ง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 นายวันชัย ตรีพงษ์ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชินโนวาทธารัง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 ผศ.ดร.รังสรรค์ ถึงเหล็ก วุฒิการศึกษา ปร.ด. (ประชากรศาสตร์) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะมนุษยและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

โดยจะนำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ไปใช้ทดลองใช้ (Try Out) กรณีที่ข้อคำถามใดไม่ถึง .67 ผู้วิจัยจะดำเนินการตัดออกหากข้อคำถามนั้นไม่กระทบกับวัตถุประสงค์หลัก หรืออาจปรับปรุงและหาค่า IOC ใหม่อีกครั้ง

3.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหา Corrected-Item Total correlation ได้ค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.95 และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ณ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง โดยผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อายุ ตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 374 ครัวเรือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้จัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. สำหรับแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนนในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ (ณัฐนิชา กาพะสี, 2552 : 81) ดังนี้

มากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

4. นำข้อมูลไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์แปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยรวมและเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ดังนี้

1.00 – 1.80 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด (อยู่ในระดับน้อยที่สุด)

1.81– 2.60 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด (อยู่ในระดับน้อย)

2.61 – 3.40 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด (อยู่ในระดับปานกลาง)

3.41 – 4.20 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด (อยู่ในระดับมาก)

4.21 – 5.00 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด (อยู่ในระดับมากที่สุด)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบ
 - 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับตัวแปร เพศ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ t-test
 - 3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ F-test กรณีพบความแตกต่าง ผู้วิจัยดำเนินการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc test) ด้วย วิธี LSD (Least Significant Difference)
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยจะดำเนินการจัดกลุ่มข้อความ ประโยคหรือเนื้อหาที่มีความหมายเดียวกัน ลักษณะเดียวกัน (Grouping Content) แล้วดำเนินการแจกแจงความถี่ และ พรรณนาความ